

УДК 338:631.95:633.1

ЕКЕЛЬ Г. В., кандидат екон. наук, завідувач сектору економіки
Національний науковий центр «Інститут землеробства НААН»
E-mail: ekelanna@gmail.com

НОРМАТИВИ ВИТРАТ ВИРОБНИЧИХ РЕСУРСІВ ТА ЕКОНОМІЧНА ЕФЕКТИВНІСТЬ ЇХ ВИКОРИСТАННЯ В РІЗНИХ ТИПАХ ТЕХНОЛОГІЙ ВИРОЩУВАННЯ ЖИТА ОЗИМОГО ЗА ОРГАНІЧНОЇ СИСТЕМИ ЗЕМЛЕРОБСТВА

Історично склалося, що система землеробства, культура поля, культура людей розвиваються паралельно. Це і стало запорукою і потребою сьогодення в розвитку органічного землеробства. Не лише закордоном, але і на Україні стає популярним здоровий спосіб життя, який включає здорове харчування, а також життя в екологічно чистій країні. Екологічно чисті, безпечні продукти харчування можливо отримати лише за умови застосування органічних систем захисту та стимулювання росту рослин. Важливим для задоволення суспільних потреб у споживанні якісних продуктів є розроблення і запровадження у виробництво органічної технології жита озимого.

У типових сівозмінах органічних систем землеробства сільськогосподарських підприємств, що розвивають галузь тваринництва, підстилковий гній вносять, як правило, під інтенсивні культури, які забезпечують найвищий вихід продукції, а біомасу останнього укусу багаторічних трав – під озиму та яру пшеницю, зерно яких користується найбільшим попитом. Тому аналіз ефективності виробництва органічного зерна жита озимого та нормування витрат виробничих ресурсів в органічній технології вирощування культури здійснювались на основі її варіантів, за яких системи удобрення передбачають заорювання побічної продукції попередника з підживленням гуміновими добривами, а також внесення у ґрунт біомаси поживного сидерату.

Метою досліджень було розрахунок нормативів витрат виробничих ресурсів в різних типах технологій за органічної системи землеробства.

У результаті досліджень встановлено, що урожайність зерна жита, при використанні на добриво побічної продукції попередника та гумату калію, прогнозується на рівні 3,5 т/га, а за використання біомаси сидерату – 4,0 т/га.

Ресурсоемність органічної технології, що передбачає приорювання побічної продукції попередника та внесення гумату калію становить майже 8,3 тис. грн., а у варіанті з внесенням зеленого добрива і соломи – 8,8 тис. грн. на 1 га посіву, що відповідно на 27 і 35 % більше, порівняно з ресурсоощадливою технологією, в якій застосовуються мінеральні добрива. У інтенсивній технології витрати на добрива нижчі майже вдвічі, але при цьому засоби захисту рослин на 5700 грн більші. За рахунок збільшення питомої ваги механізованих робіт з обробітку ґрунту і боротьби з бур'янами в органічних технологіях суттєво зросли витрати паливо-мастильних матеріалів (на 4863 %) та амортизацію та обслуговування техніки (на 4550 %). У варіанті технології, що передбачає використання на добриво біомаси поживного сидерату, витрати на насіння виростили на 38 %. З огляду на зазначене вище, ціна органічного зерна жита озимого вища на 25 % від ціни звичайного.

УДК 632.7:635.9

Жмур О. В., студентка
Національний університет біоресурсів і природокористування України
E-mail: Alesya20100@meta.ua

ДОМІНАНТНІ ВИДИ БОРОШНИСТИХ ЧЕРВЕЦІВ (PSEUDOCOCCIDAE) У НАСАДЖЕННЯХ ДЕКОРАТИВНИХ КУЛЬТУР БОТАНІЧНОГО САДУ ІМ. АКАД. О.В. ФОМІНА КИЇВСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ ІМ. Т. ШЕВЧЕНКА

Одним з викликів зміни клімату є поширення екзотичних видів фітофагів у всьому світі. В Європі приблизно 20 екзотичних (не місцевих) видів виявляють щороку і близько 15 % з них є шкідниками. Запобігання поширення екзотичних видів стає серйозною проблемою. Поступове знищення полезахисних лісосмуг та просування субтропічних культур на північ ставлять нові великі задачі – попередити інтродукцію борошнистих червеців, а також своєчасно ліквідувати

вогнища. Важливим є орієнтування у видовому складі важливої у господарському значенні родини борошнистих червеців.

Родина *Pseudococcidae* представлена великою кількістю видів, поширена в усіх країнах світу. Умови життя її представників надзвичайно різноманітні. Червеці борошністі живуть на різних деревних, чагарникових і трав'янистих рослинах на надземних і підземних частинах. Вони повільно пересуваються на рослинах, ве-